

A bevezetőt 3 oldalas bibliográfia zárja (XXVI–XXVIII. oldal).

A régi kéziratok szövegei – esetünkben a régi korok tapasztalatait, szokásait, életbölcsségeit tükröző szólások, közmondások gyűjteményének – betűhű, kritikai kiadása jelentős és sajnálatos módon nem mindig kellőképpen elismert leletmentő filológiai, nyelvészeti tevékenység, mert lehetővé teszi a nyelvész kutatók és a laikus olvasóközönség számára egyaránt, hogy nyelvünk ezen virágait eredeti formájukban tanulmányozzák. Ismertetőnk végén idézzük a bevezető szerzőjének zárógondolatát: „Ezek [a szólások, közmondások] közül sok már kiveszett a használatból, ezért fontos, hogy közzétegyük azokat is, amelyeket a mai kor embere már nem hallhat, de elődeink nap mint nap éltek velük. Általuk közelebb kerülünk őseink nyelvéhez és gondolkodásmódjához is, és kulturális örökségünket is ápoljuk.”

A gigászi munka, amit FORGÁCS TAMÁS a Válogatott Közmondások betűhű szövegkiadásával elvégzett nem csupán nyelvi, kulturális örökségi leletmentés felsőfokon, hanem érdekfeszítő, szórakoztató olvasmány is. Köszönet és hála jár érte. Emeljük meg előtte a alapunkat!

BÁRDOSI VILMOS

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

KÜLÖNFÉLÉK

Újabb jubileum a Magyar Nyelv szerkesztőségében

A jelző arra utal, hogy Benkő Lorándról, aki a Magyar Nyelv történetében a leghosszabb ideig, 56 esztendeig látott el szerkesztői feladatokat, Egy ritka szerkesztői jubileum című írásban emlékeztünk meg az akkor még tevékeny jeles nyelvészről s kivételesen hosszú ideig tartó szerkesztői tevékenységéről (KISS 2003a: 120). Jelen esetben a tanítvány, Juhász Dezső a jubiláns, aki 1984 óta, tehát 40 éve áll szolgálatban a Magyar Nyelvnél előbb technikai szerkesztőként, majd Benkő Loránd felelős szerkesztő mellett szerkesztőként, Benkő Loránd halála (2011) után pedig felelős szerkesztőként. Ezzel Pais Dezső nyomdokában jár, aki 45 évig volt a folyóirat szerkesztője.

Juhász Dezsőt mestere, Benkő Loránd választotta ki utódjaként. Mint tanszéke tagjáról megvolt a tapasztalata tanítványa alkalmasságáról. Ezt mondta róla 2001-ben: „Juhász Dezső szinte azonnal teljes vértetben, szerkesztői vénával bőven megáldva lépett a Magyar Nyelvnél munkába” (I. KISS 2003b: 439). Illetőleg: „egy folyóiratnak föltétlen feladata – s a Magyar Nyelv erre mindig törekedett –, hogy a fiatalság érvényesülését elősegítse... Erre Pais tanár úr vigyázott, én is vigyáztam, és Juhász Dezső is vigyáz”. „A trehányaságot Pais tanár úr egyáltalán nem tűrte. Én is nagyon ideges vagyok, ha olyan cikket látok, ami nincs kellően kiérlelve, s ahogy látom, Juhász Dezső is ugyanúgy van vele, de alighanem türelmesebb, mint én” (i. m. 439–440). Ahogy ezen a példán is látjuk, a szerkesztői tapasztalatok öröklődhetnek (jó esetben öröklődnek is) egyik nemzedékről a másikra.

A szerkesztői munka szakmai elismertséget, tehát szakmai körökben rangot jelent. Ám sok munkával, törődéssel, nem kevés idő ráfordításával jár. Mint ilyen megkurtítja azt az időt, amit egyébként nyelvészeti alkotómunkára fordíthatna a szerkesztő. A szerkesztés azért is nehéz dolog, mert (megint a jeles elődöt idézem) „a szerkesztő munkában gondolni kell a tartalomra, a formára, a jó válogatásra, az időben való megjelenésre, sok mindenre, tehát egy-egy szám előállítására sok gondnal és törődéssel, munkával járó feladat” (i. m. 438).

Az utóbbi évtizedekben a Magyar Nyelv szerkesztésére a folyamatos reformálás a jellemző. Ezeket a módosításokat, például az angol rezümék közlése, a DOI-számok bevezetése, ezzel a minél több nagy nemzetközi adatbázisba való befogadás biztosítása, a régi számok interneten való elérhetővé tétele stb. az élet hozza magával. Az angol rezümék mellett a szerkesztőség kéri a magyar nyelvűt is, mert az online változatban ez is helyt kap.

Szerkesztői jubileumán azt kívánjuk a jubilánsnak, hogy a hungarológiai magyar nyelvtudomány legmagasabb szakmai presztízsű folyóiratának felelős szerkesztőjeként továbbra is sikerrel tevékenykedjen a magyar nyelvtudomány javára.

Kulcsszók: szerkesztési jubileum, Magyar Nyelv, Juhász Dezső.

Hivatkozott irodalom

KISS JENŐ 2003a. Egy ritka szerkesztői jubileum. *Magyar Nyelv* 99: 120.

KISS JENŐ 2003b. Beszélgetés Benkő Loránddal. In: HAJDÚ MIHÁLY és KISS JENŐ szerk., *Nyelv és nyelvtudomány, anyanyelv és nyelvtudomány. Válogatás Benkő Loránd tanulmányaiból.* ELTE BTK Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, Budapest, 3: 421–447.

Another anniversary in the editorial office of Magyar Nyelv

Throughout its long history, it has always been its editors who guaranteed the high quality of the periodical Magyar Nyelv. As a student of his predecessor Loránd Benkő, Dezső Juhász has continued this tradition and has been responsible for the efficient and careful editorial work of the periodical for 40 years now. This anniversary is a reason to toast.

Keywords: anniversary, Magyar Nyelv, Dezső Juhász.

KISS JENŐ
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem